

Sorø d.8.3.2004

Kære Gorm Leschly.

På et møde i Foreningen af Danske Biologers bestyrelse (FaDB) har vi diskuteret vores vigtigste krav til de kommende overenskomstforhandlinger og vi har i den anledning taget kontakt til Kemilærerforeningen, som tilslutter sig denne skrivelse.

Med den nye gymnasiereform ønsker regeringen og det brede folketingsflertal at STYRKE NATURVIDENSKABELIG DANNEELSE. Dette må naturligvis også genspejle sig i de vilkår, som biologilærere og andre naturvidenskabelige lærere arbejder under. En væsentlig del af naturvidenskabelig arbejds metode er afprøvning af hypoteser gennem eksperimentelt arbejde. Desværre har dette vigtige aspekt været nedprioriteret i de seneste overenskomster. Med en fornyet interesse for naturvidenskabelig dannelse burde to basale krav til eksperimentelt arbejde opprioriteres:

1. Apparatopstillingstimer for alle niveauer (A, B, C samt naturvidenskabeligt grundforløb)
2. Retten til deletimer med forberedelsestid for elevtal over 17

Ad.1 Apparatopstilling: Bag begrebet står mange arbejdsopgaver, ikke bare det at finde apparatur frem. For eksempel skal der laves opløsninger af kemikalier og de skal beskrives korrekt ifølge kemikalielovgivningen. I biologi og kemi arbejder vi ofte med kemikalier og materialer, der ikke kan opbevares i længere tid. Derfor kræver det, at læreren hver gang på ny skal yde denne arbejdsindsats. Hvis der ikke ydes betaling for dette og lignende arbejde med den praktiske dimension i undervisningen i biologi og kemi, har lærerne en tendens til at prioritere eksperimentelt arbejde, der kræver mindre tid til forberedelse - hvilket har til følge, at nye moderne og spændende praktisk arbejde i faget, eksempelvis avanceret udstyr til datafangst, ikke prioriteres af læreren i de lavere niveauer. En aflønning af lærerens arbejde i form af "apparatopstillingstimer" også til de lave niveauer vil føre til fornyelse og dermed også til mere motiverede elever. Her skal lige nævnes, at den almindelige forberedelsestid pr. undervist time ikke er nok til arbejdsbyrden, da der forud for et demonstrationseksperiment skal bruges forberedelsestid på både det teoretiske indhold og på pædagogiske overvejelser om tilrettelæggelsen. Efterfølgende bruges der tid til efterbearbejdning og formidling af resultaterne.

Ad.2 Deletimer også kaldet øvelsetimer: Foreningerne har fået henvendelser fra en del lærere, hvis rektorer af sparehensyn ikke ønsker at en klasse deles ved eksperimentelt arbejde. Vi mener, at det er uansvarligt (laboratoriesikkerhedsmæssigt jf. henvendelse til A.T. meddelelse 4.01.9 fra januar 1999) at udføre eksperimenter med for eksempel 28 (eller flere i visse amter) elever på én gang. Læreren kan ikke overvåge og være i dialog med så mange elever, og faren for ulykker øges dermed. For at undgå dette tvinges disse lærere til at afstå fra visse praktiske eksperimenter, som ellers vil være både spændende og motiverende samt lærerige for eleverne. Dette er et tilbageskridt i forhold til den ønskede styrkelse af naturvidenskaben. Desuden er det bestemt ikke gavnligt for lærerens psykiske arbejdsmiljø (stress ved at styre for mange elever og angsten for ulykker) da det jo er læreren og ikke rektor der står med det faktiske og moralske ansvar.

Et andet aspekt af samme sag, handler om at rektorer og visse amter fjerner forberedelsestiden til deletimerne. Dette er naturligvis fuldstændig uacceptabelt, da det giver kolleger på disse skoler dårlige arbejdsvilkår, idet de således afholder undervisning uden forberedelse. Der er meget praktisk arbejde forud for og efter deletimerne, udover den normale pædagogiske planlægning af de eksperimentelle forløb.

Vi i FaDB og Kemilærerforeningen mener, at GL bør arbejde for disse to krav ved næste overenskomstforhandlinger, og vi mener at have gode argumenter, fordi et bredt flertal af de politiske partier mener det alvorligt med styrkelsen af naturvidenskaben i det almene gymnasium efter reformen.

På vegne af vores medlemmer og venlig hilsen

Jette Kruse
formand for FaDB

Vibeke Axelsen
Formand for Kemilærerforeningen